

vinciae, Evangelium praedicent et illos in vitam civilem perficiant, dum simile Missionariorum Collegium in Provincia nostra cito creari non valeat. Opus autem ad hoc magnum perficiendum, fundetur quantocius Congregatio pro Fide propaganda apud Indos in Provincia.

84. Interea, in Seminariis Dioeceseon, cito ediscantur linguae Indigenarum, ut aliqui de Clero saeculari, linguas illas callentes, et qui vocationem ad hoc Apostolatus munus habeant, mittantur ad Indos, quibus Missiones necessariae maxime sint, ad fidem eorum servandam et vitam civilem perficiendam. Studium autem earundem linguarum maxime commendabunt Ordinarii, ubi agitur de promotione Clericorum ad munera superiora.

85. Ob oculos habeant Parochi privilegia, quae S. Sedes Indis Americae concessit, et quae omnia inserviunt ad conservandum Indigenis ipsis pretiosum fidei donum, quaeque ad veram humanitatem et perfectum statum civilem et christianum illos perducunt.

86. Defensionem suscipiant Indorum, quando fuerit opus, quemadmodum Concilium III Mexicanum praecipit, prae oculis habentes exemplum perillustrium Las Casas, Garcés Quiroga, etc., etc.: et tum illi tumque caeteri sacerdotes amorem vere paternum erga illos, affabilitate et mansuetudine monstrent; ab omni iniustitia, inhumanitate et iniuria caveant, unde et auctoritati sibi tam necessariae nocerent, et gregis suo praedicio forent et scandalo: animadvertentes quod Nos, sub poenis, quas efficaces ac prudentes existimaverimus, illis iniungimus, ut faciles ac patientes ac plenos caritate se illis exhibeant, tanquam filiis praedilectis Ecclesiae; et curent denique ut nulla ratione, sive publice in templo, sive privatim, iniuriose loquantur de ipsis

Indigenis, sed cum caritate, ubi necesse sit, eos de defectibus moneant, nec leviter, etiam si ius haberent, ante iudices eos citent, memores verbi et exempli Christi Domini Nostri.

CAPUT II.

De iuventutis christianae institutione.

87. « Cum sacrum proverbium sit: "Adolescens iuxta viam suam, etiam cum senuerit, non recedet ab ea"; et quoniam, hoc ipso, iuventutis educatio, quam veluti societatis venturae formam considerari oportet, palaestra sit praecipua, ubi praelium magnum hodiernum inter Christum et Satanam, ac inter duas civitates, de quibus loquitur D. Augustinus, factum est; et quia, propter hoc, pravaram doctrinarum fautores et propagatores ac potissimum Liberalismi asseclae et Massonum secta, quae inferendo sese per audaciam et dolos in omnes reipublicae ordines tantum iam posse coepit, ut prope dominari in civitatibus videatur, mundum ad Religionis contemptum efformaturi, nihil intentatum, nihilque inexpertum relinquunt, ut omnem Ecclesiae potestatem, eiusque salutarem vim, quam ipsa Ecclesia ex divina sua institutione exercere debet, vel magis in diem coarctent, vel ab eisdem Institutis arceant, et ipsa instituta pleno civilis politicaeque auctoritatis arbitrio subiiciant, ad imperantium placita et ad volubilem aetatis opinionum rationem, Synodus Provincialis Guadalaxarensis Prima, de magno educandae iuventutis negotio sequentia decernit, Paragraphis variis materiam dividens, scilicet: 1.º De iuventutis educandae christianae magno momento: 2.º De iuribus Ecclesiae in ipsius iuventutis institutione: 3.º De officiis Episcoporum, Parochorum

et fidelium, quae ad hanc rem pertinent: 4.º De gradibus scholarum catholicarum in Provincia.

§ I.

DE IUVENTUTIS EDUCANDAE CHRISTIANAE MAGNO MOMENTO.

88. Puerorum recta institutio veluti res maxima est proclamanda, prout ex natura rei atque ex Encyclicis et aliis documentis pontificiis, ac praecipue SS. D. N. Leonis XIII, passim eruitur « Adolescentes, inquit egregius Pontifex, vel a pueritia ad christianos mores christianamque sapientiam informari, non modo Ecclesiae, sed etiam reipublicae hodie tanti interest, ut pluris interesse non possit ».

89. Necessitas catholicarum scholarum maior est, ubi (sicut in Provincia nostra) officiales vel publicae scholae sunt *laicales* vel *neutrae*.

90. Ideoque ad calamitatem tantam pellendam, quae a scholis neutris et a fortiori ab acatholicis causatur, quaeque per se malum gignit, quod et latius et maius est quam remedia, omne studium et omnis contentio adhibenda est, atque nec sumptuum nec laborum magnitudine deterrendum est nobis, sed vehementer adlaborandum, ut in eadem re, praecipuam et constantem operam omnes impendamus, ut per catholicarum scholarum foundationem et sustentationem, recte ac sapienter instituendae iuventuti vel a primis aetatibus consulatur.

91. Sicut ergo generatim, Dei gratia, in Provincia nostra, media non deficiunt ad templa aedificanda vel restauranda, ad cultum divinum splendore ac magnificentia sustinendum atque fovendum, ad nosocomia

fundanda et alenda, ad nutriendos pauperes, et alia similia; ita omni studio curandum est a Clero et universo populo ut instituta scholastica sufficientia ad pueros et iuvenes christianos, catholicae societatis plantarium, recte educandos, non desint. Memores simus quod si aliquando etiam sacra vasa vendidit Ecclesia pro redemptione christianorum a captivitate infidelium, ad pueros liberandos de errorum hodiernorum dominatione vel invasione, atque ad vitandum ut in Patria nostra « soboles propagetur bonorum animi incuriosa, Religionis expers, et persaepe impia »², omnes vires et conatus adhibendi sunt, et nihil intentatum relinquendum est pro hac necessitate suprema satisfacienda, omnia sacrificando, hoc ubi loci et temporis adiuncta postulaverint.

§ II.

DE IURIBUS ECCLESIAE IN IUVENTUTIS INSTITUTIONE.

92. Omnes Christi fideles curae nostrae commissos hortamur ob oculos habere, ante omnia, cum de puerorum educatione agitur, quae sequuntur:

a) Cum parentes, ut vitae naturalis filiorum suorum auctores, auctoritatem habeant originarie ad hanc vitam evolvendam, et perficiendam; et cum Ecclesia, vitae supernaturalis tanquam auctrix aut Mater, originarie ad hanc ipsam vitam perficiendam auctoritatem iure sibi vindicet; educatio supernaturalis vel christiana primo ad Ecclesiam pertinet, et postea, quamvis etiam essentialiter, ad parentes.

b) Sive igitur naturalis sive supernaturalis edu-

¹ Leo XIII, ad Episc. Hung.

² Leo XIII. ibidem.

catio puerorum, familiae ius et officium est, sub directione suprema Ecclesiae.

c) Ecclesia ius et officium habet arcendi ab institutione puerorum, etiam naturali, cuncta quae fidei catholicae noceant, et religiosam instructionem introducendi, quantum ad robur ac perfectionem fidei atque pietatis in puerorum anima sufficiat, ita ut Religio tanquam forma vel anima educationis splendeat.

d) Scholarum vel Collegiorum fundatio, quorum est non Statum repraesentare sed familiam supplere, primo ad Ecclesiam et familiam attinet; postea ad omnem privatum et omnem congregationem, ad fideles et Religiosos ordines, ad paroeciam humilem sicut ad urbem episcopalem, ad municipium sicut ad cetera corpora civilia et politica.

e) Schola igitur vel Collegium, cum sit familiae auxilium ac vicesgerens, Ecclesiae directioni supremae, sicut etiam et familia, in educationis opere magno, subiici debet.

f) Ecclesia itaque ius merito sibi vindicat scholas visitandi et inspiciendi ut certiore se faciat quod omne fidei ac morum christianorum principiis in eis respondeat; et magistros vel haereticos vel periculosos aut suspectos excludendi, ac libros, methodos, et disciplinas prohibendi, quae discipulorum animam depravare valeant.

g) Status, ex eo quod neque naturalis, neque supernaturalis vitae puerorum auctor est, non habet, saltem originarie, docendi ius, nisi cum subordinatione ad familiae et Ecclesiae iura, ideoque neque institutionis et primariae, et praeparatoriae, et superioris monopolium illi respondet.

93. Haec omnia recogitantes quoad relationes inter

Ecclesiam et iuventutis educationem, Ecclesiam ex natura sua ius habere praecipuum, immediatum atque directum, intra sphaeram suam, in scholarum regimine, toto corde ac totis viribus defendimus ac proclamamus, ob oculos quoque habentes tum propositiones a Pio IX f. m., in Syllabo, cui auctoritas infallibilis est, damnatas, quae sequuntur: « Totum Scholarum Publicarum regimen, in quibus iuventus christiana alicuius reipublicae instituitur, potest ac debet attribui auctoritati civili » (Prop. 45): « Postulat optima civilis societatis ratio, ut populares scholae, quae patent omnibus pueris, ac publica universim instituta, quae litteris severioribusque disciplinis tradendis et educationi iuventutis curandae sunt destinata, eximantur ab omni Ecclesiae auctoritate, plenoque civilis auctoritatis arbitrio subiiciantur » (Prop. 47): « Catholicis viris probari potest ea iuventutis instituendae ratio, quae sit a catholica fide et ab Ecclesiae potestate seiuncta, quaeque rerum dumtaxat naturalium scientiarum ac terrenarum socialis vitae fines tantummodo, vel saltem primario, spectet » (Prop. 48); tum quoque verba haec SS. D. N. Leonis XIII: « Nos profecto, rei gravitate perspecta, cupere et velle debemus, ut in publica adolescentium institutione integrum Ecclesiae sit explere partes, quae sibi sunt divinitus datae, nec facere possumus quin vos flagitemus, ut operam vestram huc studiose conferatis »¹.

94. Instituta, ubi pueri ac iuvenes christiani educantur, auctoritate Episcoporum et Cleri vigilantia gubernanda sunt. Quod non solum de scholis primordiarum, sed etiam de litterarum maiorumque disciplinarum intelligi volumus, et extenditur, intra limites a iure

¹ Leo XIII, ad Episcop. Hung.

praescriptos, ad Instituta quae, vel a privatis ludimagistris, vel a Docentibus Congregationibus Regularibus etiam exemptis reguntur et administrantur.

95. Iura haec omnia ita sibi Ecclesia vindicat semper veluti integritatis fidei vindex et custos; et ex eo quod collata sibi a Deo conditore suo auctoritas fuit, debet ad sapientiam christianam vocare gentes. Unde est quod ii omnes qui perperam contendunt Ecclesiam debere salutarem suam moderatricem vim erga scholas deponere aut intermittere, nihil aliud profecto vellent, quam ut Ecclesia contra divini sui Auctoris mandata ageret, et gravissimo officio curandi omnium hominum salutem, sibi divinitus commisso deesset.

§ III.

DE OFFICIIS EPISCOPORUM, PAROCHORUM ET FIDELIUM
QUAE AD IUVENTUTIS EDUCATIONEM PERTINENT.

A) - *Quoad Episcopos.*

96. In creandis, et fovendis, et invigilandis scholis, ubi recte ac sapienter instituendae iuventuti vel a primis puerorum aetatulis usque ad eam in qua frequentantur Collegia Superiorum Studiorum provideatur, munus praecipuum Episcoporum est.

97. Ad Episcopos vocem extollere summopere pertinet et etiam atque etiam patresfamilias et caeteros fideles monere, non solum ne a liberis suis eos celebrari patiantur discendi ludos unde fidei christianae iactura metuatur, sed etiam ut Instituta Christiana hac in re sufficientia creentur et, si ratio temporum postulat, ut in hoc genere, aut quaedam instituantur nova, aut instituta augeantur, magnum opus hoc omni studio

et contentione aggredientes et episcopalem actionem magis magisque adhibentes: memores illorum tum prophetae verborum: « Clama, ne cesses, exalta quasi tuba vocem tuam »¹, tum Apostoli: « Insta opportune, importune, argue, obsecra, increpa, in omni patientia et doctrina »².

98. Si necessarium aut etiam opportunum Ordinariis videbitur, suis in Dioecesibus sedulo curabunt summa prudentia introducere, auxiliare ac fovere instituta docentia, quae ab Ecclesia non solum approbata, sed etiam plurimum commendata ubique terrarum reperiuntur. Non est equidem cur in demonstrando immeremur quod passim experientia testatur, et suadet, scilicet: qua vera animi abnegatione, qua caritate ac zelo animarum in iuventutis christianae efformationem, quae non solam instructionem, licet solidam, sed etiam praecipue sanam educationem complectitur, incumbunt utriusque sexus Religiosi ad id muneris a Deo vocati, ut familias in hac earum gravissima obligatione suppetias ferant; et minime ignotae sunt commendationes, quae de eorum Institutorum ratione tum docendi, tum christiane educandi ediderunt non modo SS. Pontifices, ut nuper Leo XIII, et catholici viri, sed etiam insignes protestantes et alii acatholici; ac certi denique sumus quod maiores fructus, et permagna sumptuum reductione, horum Religiosorum Institutorum educatio ederet, si eorum ius docendi ab Ecclesia communicatum et ab ipsis familiis datum, recognosceretur a Gubernio civili.

99. Ubi autem scholae catholicae vel nullae vel necessariae haberi non possint, curent Episcopi, sicut

¹ Isa. LVIII, 1.

² II. ad Timoth. IV, 2.

iam variis in regionibus factum est, uberrimo fructu, ut aperiantur saltem Religionis scholae, ubi alumni officialium vel laicalium Institutorum, circa Religionem sufficienter edoceantur, diebus et horis et locis, in quibus hoc fieri commode videatur, iuxta normas speciales, quas pro unaquaque Dioecesi edant ipsi Ordinarii. Haec vero scholae Religionis in gradus etiam opportunos dividantur, et in eis idem ordo statuatur, quantum adiuncta sinant, qui caeteris in scholis catholicis vigeat, circa studiorum religiosorum amplitudinem, explicationes, lectionum interrogationes, scrutinia, certamina, praemia, etc. etc. Ordinarii normas ad hoc particulares expedient.

B) - *Quoad Parochos.*

100. Parochi etiam moneant frequenter fideles de periculis scholarum tum acatholicarum tum laicalium ac de necessitate erigendi catholica Instituta, et sciant quod graviter officiis suis desunt, si non omnia quae sunt in eorum potestate faciant, ut in Parochia sua non desit catholica schola.

101. Ut autem hac in re proprium munus fidelius exsequantur, accurate servant instructiones et normas S. Sedis.

C) - *Quoad fideles.*

102. Parentes filios suos mittere debent ad scholas christianas, et etiam ipsimet sciant quod Confessarii absolutionem ipsis negare debeant, si, catholica existente schola, et cum ad ipsam mittere filios suos possint, illos tamen scholae neutrae confidunt, extra necessitatis casum, ac sine requisitis a S. Sede praescriptis.

103. Omnium curarum quae parentibus incumbunt, princeps et urgentissima est filiorum a tenera aetate educatio, quoniam ipsi primi dati sunt filiorum institutores a Deo, cui rationem reddituri sunt pro animabus illorum; non enim eis filios tradidit tantum ut corpus alant, sed ut animae curam agant, et eo maiori studio quo ista maioris est pretii, utpote sanguine Christi redempta, et per baptismum adoptionem filiorum Dei assecuta.

104. Vera autem educatio in Religione fundari debet: ideoque fides, sine qua impossibile est placere Deo, et ad consortium eius pervenire, ac pietas quae utilis est ad omnia, ac prima in Religionis elementis instructio summo conatu inserendae ac fovendae sunt a parentibus in corde filiorum, ut ipsis aequae bona temporalia praeparent, ac aeterna: cum non nisi ex infantibus bene educatis exurgere possit populus fidelis, sectator bonorum operum, timens Deum et ambulans in viis eius.

105. Sciant vero parentes, ne quod a sacro ministro labore non levi aedificatum fuit, destruat in domo, non verbo solum, sed et opere et exemplo christianitatis sensus in filiorum cordibus infundere teneri, ideoque debere ad templum Domini eos secum deferre, in domo christiani moris habitus illis instillare, et ante omnia fidei veritates eos docere, quin ab hoc abstinendum credant, eo quod scholas et catecheses parochiales frequentent: filios ergo interrogent circa ea quae illis in locis audierint, quaeque de Religione et de vita christiana scitu necessaria sunt.

106. Quoniam vero famuli veluti familiae ampliatio inspiciendi sunt, invigilare debent similiter patresfamilias qui famulos habent, ne ullum admittant, qui in fide scandalum pusillis esse possit; et si talem aliquem

repererint, coërceant, et quamprimum e domo illum eiiciant, ne modicum fermentum hoc totam familiae massam corrumpat.

107. Curent etiam domini domus ut servi sint bene morati, et ad pietatem illós excitent, ad catecheses et ad praedicationem verbi divini eos secum deferendo, atque curantes ut sacramenta frequentent et orationis pabulo nutriantur, illud gravissimum Pauli Apostoli effectum considerantes: « Qui suorum et maxime domesticorum curam non habet, fidem negavit et est infideli deterior »¹.

108. Pro animabus filiorum, ac praesertim pro fide ac moribus illorum, parentes fervide orent semper, praecipue si eos a via recta declinare viderint, exemplar habentes matrem beatam Monicam, quae oravit et flevit, et anima errantis filii Augustini data est ei, immo data est Ecclesiae, cuius magnus Doctor evasit; ac data est coelo, ubi cum matre splendissima fulget gloria in perpetuas aeternitates: quoniam qui seminant in lacrymis, in exultatione metent.

109. Hortamur denique parentes et omnes fideles ut quantum in eis fuerit, ad foundationem et institutionem Catholicarum Scholarum cooperentur.

§ IV.

DE CATHOLICARUM SCHOLARUM GRADIBUS IN PROVINCIA.

110. Scholae Catholicae, in Guadalaxarensi Provincia, trium graduum erunt, scilicet: Primariae Instructionis, Secundariae vel Praeparatoriae, ac Superioris vel Professionalis. De his omnibus atque etiam de Scho-

¹ I. Timoth. V, 8.

lis Normalibus, quae de tribus gradibus participant, haec praecipere volumus:

A) - Quoad Scholas Primarias.

111. Ante omnia, ut faciant quae sua sunt, hortamur omnes catholicos nostrae Provinciae corde cogitare quod praeter Protestantismum, qui nihil omittit in Patria nostra ut pueros ad instituta sua attrahat atque hoc modo illos pervertat, Massonum secta, iuxta Leonem XIII, harum Scholarum directionem ac dominium omni conatu sibi appropriare ubique potissimum intendit: « Summa, autem, inquit praeclarus Pontifex, conspiratione voluntatum illuc etiam spectat secta Massonum, ut institutionem ad se rapiat adolescentium. Mollem enim et flexibilem aetatem facile se posse sentiunt arbitrato suo fingere et, quod velint, torquere: eaque re nihil esse opportunius ad sobolem civium, qualem ipsi meditantur talem reipublicae educandam. Quocirca in educatione doctrinaque pueruli nullas Ecclesiae ministris nec magisterii, nec vigilantiae sinunt esse partes: pluribusque iam locis consequuti sunt ut omnis sit penes viros laicos adolescentium institutio; itemque, ut in mores informandos, nihil admisceatur de iis quae hominum jungunt Deo, permagnis sanctissimisque officiis »¹.

112. Volumus etiam ut omnes numquam oblivioni tradant quae de horum Institutorum fine loquens docuit s. m. Pontifex Pius IX in his verbis: « Etenim in hisce potissimum scholis (popularibus) omnes cuiusque e populo classis pueri vel a teneris annis sanctissimae religionis mysteriis, ac praeceptionibus, sedulo sunt eru-

¹ Encyc. *Humanum genus*, 20 April., 1884.

diendi, et ad pietatem morumque honestatem, et ad religionem civilemque vivendi rationem accurate efformandi. Atque in eisdem scholis religiosa praesertim doctrina ita primarium in institutione et educatione locum habere ac dominari debet, ut aliarum rerum cognitiones, quibus iuventus imbuitur, veluti adventitiae appareant. Cum igitur populares scholae ad populum religiose formandum eiusque pietatem et christianam morum disciplinam fovendam sint praesertim statutae, idcirco omnem Ecclesiae curam, sollicitudinem et vigilantiam prae caeteris educationis Institutis sibi merito atque optimo iure semper vindicarunt »¹.

113. Instituta haec, ubi necesse vel possibile fuerit, tres inferiores gradus comprehendent, qui « Asylosum, Elementarium et Superiorum Primae Institutionis » nomine appellabuntur, vel saltem duos primos gradus.

114. Tum Parochos, tum Associationes catholicas, tum privatos fideles hortamur in Domino, ut ubique instituere has Primarias Scholas procurent, sive parochiales sive privatas, tum diurnas pro pueris, tum nocturnas pro adultis. Pastores animarum, excitata etiam fidelium liberalitate, promovere studeant solidam instructionem puerorum, saltem in materiis magis necessariis; et doceant fideles, in primis patresfamilias, pro ratione suarum facultatum, strictam eis incumbere obligationem contribuendi in hunc finem ut scholae catholicae institui et sustentari possint. Si tamen in aliquo loco duplici scholae pro pueris et puellis, prospici non potuerit, prima cura sit scholam pro pueris aperire.

115. Pro populis autem Indigenarum aliquid speciale Synodus haec providere vult. Quoniam causa plu-

¹ Epist. *Quum non sine maxima* ad Archiep. Friburg.

rimorum malorum, quibus gravantur Indigenae, est praesertim defectus instructionis et civilitatis, Parochi, pro zelo gregis sui, labori nulli parcant ad procurandam fidelibus sibi commissis Indigenis hanc instructionem et educationem; ideoque satagant erigere scholas tum pro pueris, tum etiam nocturnas et Dominicales pro adultis, aut grandioribus, qui intra diem labore suo impediuntur, quominus et ipsi circa necessaria, imprimis doctrinam, deinde reliqua, edoceri valeant. Pro ipsis vero Indis huc etiam spectat illud Con. Mex. III, quod hic praecipiendo iterare volumus: « Indorum Curati, inquit Synodus¹, tum saeculares tum regulares, omni diligentia procurent, ut in illis oppidis, pagis, seu vicis, in quibus ipsi resident, scholae instituantur, ubi Indorum pueri legere et scribere discant, christianae doctrinae documenta accipiant, hispanamque linguam doceantur. Id enim maxime conveniens est ad christianam et civilem eorum institutionem. Admonentur tamen Curati ne has Scholas erigendi praetextu, Indorum operis... ad suos proprios usus abutantur. Quod si secus fecerint, a Praelato puniantur, et ad restituendam Indis iustam laborum suorum mercedem compellantur ».

116. Ubi loci conditio et numerus incolarum illud suadeat, nihil obstat, imo perutile esse poterit ut, praeter scholas ordinarias pro pueris et pro puellis, illae etiam instituantur quas vocant, *Scholae Artium et officiorum*, in quibus ad artes et industrias diversas formentur pueri tanquam in seminario operariorum christianorum, magno certe emolumento religionis et societatis.

117. Nec minori sollicitudine promovenda est puellarum institutio, qua, idoneis a personis, officia dome-

¹ Lib. I, Tit. I, Sect. III, § V.